

Ondersteuningsaanbod

Bijlage schoolgids; beschrijving specifieke ondersteuning leerlingen

Ondersteuningsaanbod SBO de Griffel

Vanaf 1 augustus 2025 is de Wet versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs van kracht geworden. Met deze wet moeten scholen het volledige ondersteuningsaanbod opnemen in de schoolgids en moeten zij leerlingen hoorrecht geven over hun ontwikkelperspectief (OPP) en over het ondersteuningsaanbod. Vanwege deze reden is ons ondersteuningsaanbod vanaf dit schooljaar in deze schoolgids opgenomen en is het ondersteuningsprofiel komen te vervallen. In deze bijlage beschrijven wij de basisondersteuning en de specifieke ondersteuning, zoals deze op SBO de Griffel is ingericht.

Basisondersteuning: ondersteuningsstructuur SBO de Griffel

Binnen SBO de Griffel werken wij vanuit het gezamenlijke kader van het samenwerkingsverband, waarin is vastgelegd wat onder het ondersteuningscontinuüm wordt verstaan. Dit geeft ons richting, maar laat tegelijkertijd ruimte om op schoolniveau zelf invulling te geven aan hoe wij de ondersteuning organiseren, passend bij onze visie en dat wat onze leerlingenpopulatie nodig heeft. Wij hanteren de vijf ondersteuningsniveaus als leidraad voor ons handelen. In de basis (niveau 1) bieden wij sterk onderwijs in de groep, waarin we inzetten op goede instructie, een veilig klimaat en hoge verwachtingen voor alle leerlingen. Wanneer een leerling meer nodig heeft, intensiveren wij binnen de groep (niveau 2), waarbij de leerkracht het onderwijsaanbod aanpast met als doel de leerling weer aan te laten sluiten bij het basisaanbod. Als de ondersteuningsbehoefte complexer wordt, zetten wij interne expertise in (niveau 3). Leerkracht en de specialisten werken dan nauw samen om tot een gerichte aanpak te komen. Wanneer dit niet voldoende is, betrekken wij externe specialisten (niveau 4) en stemmen we het onderwijsaanbod verder af, eventueel met aanpassingen in het curriculum. Pas wanneer blijkt dat wij als school, ondanks deze stappen, niet kunnen bieden wat een leerling nodig heeft, wordt gekeken naar een passende plek in het gespecialiseerd onderwijs (niveau 5). Dit doen wij zorgvuldig en in afstemming met alle betrokkenen. Door deze werkwijze zorgen wij ervoor dat ondersteuning stapsgewijs wordt opgebouwd, dat we steeds blijven kijken naar wat een leerling nodig heeft en dat we zo lang mogelijk onderwijs binnen onze eigen school realiseren. In de volgende paragrafen wordt ons ondersteuningsaanbod nog specifiek beschreven.

Ondersteuningsniveau 1: Onderwijs in de groep

Op SBO de Griffel ontvangen alle leerlingen onderwijs op ondersteuningsniveau 1. Dit is het reguliere onderwijsaanbod binnen de groep, verzorgd door de leerkracht, waarin preventief, doelgericht en opbrengstgericht wordt gewerkt. Per vakgebied wordt in het OPP de toets- en onderwijsbehoeften beschreven en van hieruit wordt het onderwijsaanbod opgesteld. Dit is aanleiding voor de aanpak; differentiatie in instructie, begeleid inoefenen, verwerking en tempo.

Het onderwijs is rijk, gestructureerd en afgestemd op de ontwikkeling van de leerlingen, met aandacht voor cognitieve, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling.

In de onderbouw ligt de nadruk op spelend en doelgericht leren, waarbij iedere leerling een eigen leerlijn volgt die past bij zijn of haar ontwikkeling. Op het gebied van taal en rekenen is er focus op cruciale doelen, dagelijkse woordenschatontwikkeling (schooltaal en rekentaal) en begrijpend luisteren. De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt ondersteund met methoden als PAD, kleurenmonsters en een doos vol gevoelens. Voor motorische ontwikkeling is er aandacht voor voorbereidend schrijfonderwijs en de inzet van kinderfysiotherapie en ergotherapie.

In de middenbouw wordt het onderwijsaanbod verder verdiept met erkende methoden voor lezen, taal en rekenen. Dagelijks automatiseren, stillezen en het aanbieden van vaste strategieën zijn structurele onderdelen van het onderwijs. Ook hier is veel aandacht voor veiligheid en gedrag door middel van PAD, Rots & Water, traumasensitief lesgeven en de inzet van het stilte huisje.

In de bovenbouw wordt gewerkt aan verdere zelfstandigheid en voorbereiding op het voortgezet onderwijs. Structureel huiswerk, verdieping in lees- en rekenstrategieën en doelgericht taalonderwijs vormen de kern. Voor de schoolverlaters is er een specifiek aanbod gericht op de overstap naar het VO. Ook hier blijft sociaal-emotionele ontwikkeling en een veilig pedagogisch klimaat een belangrijke pijler. Met dit brede en kwalitatieve basisaanbod streeft SBO de Griffel ernaar om zoveel mogelijk leerlingen succesvol te laten functioneren binnen ondersteuningsniveau 1.

Ondersteuningsniveau 2 – Extra ondersteuning in de groep

Als de streefdoelen zoals beschreven in het OPP niet worden bereikt is dit aanleiding voor extra zorg m.b.t. de cruciale doelen. Naar aanleiding van methode gebonden toetsen en observaties van de leerkracht wordt direct zorg op maat geboden voor de desbetreffende leerling of een groepje leerlingen. De hulp is van tijdelijke aard en heeft als doel de leerling(en) weer te laten aansluiten bij het basisarrangement van het aanbod. Inzet, aanpak en middelen staan dicht bij de methode. Voor advies kan gebruik gemaakt worden van de expertise van gedragswetenschapper, logopediste, ergotherapeut, fysiotherapeute, rekenspecialist, taal-leesspecialist, autisme- en/of gedragsspecialist.

In de onderbouw bestaat deze ondersteuning onder andere uit werken in kleine groepjes, zoals het voorbereiden van prentenboeken, extra aandacht voor cruciale reken- en taaldoelen en uitbreiding van leertijd op woordenschat, begrijpend luisteren en fonologisch bewustzijn. Op sociaal-emotioneel gebied vinden kind gesprekken plaats en wordt gewerkt met ondersteuning van JenS medewerkers.

In de middenbouw en de bovenbouw ligt de focus op intensivering van instructie en leertijd. Leerlingen krijgen verlengde instructie, leertijduitbreiding, pre-teaching, verrijking, extra oefentijd en werken in kleine groepjes. Er wordt ingezet op preventie en pre-teaching, met name bij (begrijpend) lezen en rekenen. Voor gedrag en welbevinden worden kind gesprekken gevoerd, kunnen er interventies in de groep worden ingezet en kan JenS worden betrokken.

De ondersteuning op niveau 2 wordt planmatig ingezet, regelmatig geëvalueerd en afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerling.

Ondersteuningsniveau 3: Ondersteuning op school met interne deskundigen

Als tijdens de uitvoering van het groepsaanbod blijkt dat de aanpak niet aansluit bij de onderwijsbehoefte van de leerling op dat moment (op grond van product- en procesanalyse) kan (samen met unitleider en/of interne specialisten) besloten worden om het ondersteuningsniveau te intensiveren.

Daarnaast worden ook tijdens de Effectieve Leerling Bespreking gekeken naar specifieke interventies binnen of buiten de groep.

Extra begeleiding buiten de groep.

- Eventueel vindt aanvullend didactisch of pedagogisch onderzoek door groepsleerkracht, interne specialisten, gedragswetenschapper of unitleider plaats.
- In het aanbod (in OPP) wordt uitgebreid beschreven welk ondersteuningsniveau gevolgd wordt.
- Naast compenseren blijft onderhouden van het geleerde een belangrijk item.
- Naar aanleiding van signalen of hulpvragen wordt na screening bepaald of de leerling in aanmerking komt voor specifieke hulp van interne specialisten, logopedist, fysiotherapeut of ergotherapeut. Indien de leerling niet intern behandeld kan worden wordt zo nodig externe logopedie, ergotherapie of fysiotherapie geadviseerd.
- Het is mogelijk dat de groepsleerkracht of unitleider aangeeft dat een leerling behoefte heeft aan het trainen van sociale vaardigheden. Binnen school is het mogelijk dat leerlingen deelnemen aan creatieve therapie (uitgevoerd door gespecialiseerde leerkracht). Daarnaast zijn er gecertificeerde leerkrachten die Rots & Watertrainingen verzorgen op school.
- Ook kan er gewerkt worden met de schoolhond, die ingezet wordt door gespecialiseerde AAI-begeleiders.
- Binnen school is er een samenwerking met JenS (Doelgroepenarrangement). Zorgmedewerkers vanuit JenS zijn betrokken bij de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen en begeleiden deze waar nodig in kleine groepjes of individueel (met toestemming van ouders).

Individueel handelingsgerichte aanpak.

- De individueel handelingsgerichte aanpak omschrijft de aanpassing en/of afwijking van het groepsaanbod, voor zover die geldt voor een individuele leerling. Hierin kan het volgende worden geformuleerd;

*Een remediërend en/of compenserend aanbod.

*Het geven van dispensatie waar dat nodig is.

*Het bieden van sociaal-emotionele ondersteuning en begeleiding.

*Het geven van interne Zorg (Brain Blocks, Geef me de 5, Autisme op je Bord) aan leerlingen met (kenmerken van) autisme die hiervoor extra ondersteuning behoeven.

Ouder(s) / verzorger(s) worden hierbij betrokken.

Ondersteuningsniveau 4: Ondersteuning op school met externe specialisten

Indien de ondersteuningsniveaus 1 t/m 3 doorlopen zijn en het ons niet lukt om de ondersteuning af te stemmen op de ondersteuningsbehoefte van de leerling of de groep, dan kunnen we ondersteuning vragen van externe specialisten binnen en buiten ons bestuur. Bijvoorbeeld specialisten op het gebied van TOS, Visio etc. De handelingsadviezen van de specialisten worden opgenomen in de plannen van aanpak en die evalueren we regelmatig om de ondersteuning te kunnen blijven afstemmen.

Ondersteuningsniveau 5: Extra ondersteuning in andere gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen

Indien het ons niet lukt om een leerling de juiste ondersteuning te kunnen bieden, dan gaan we op zoek naar een andere passende plek. Dit kan een andere plek in het gespecialiseerd onderwijs of de zorg zijn.

Wat valt er niet onder de basisondersteuning?

Voorbehouden handelingen vallen niet onder de basisondersteuning. Voorbehouden handelingen zijn medische handelingen die een BIG-registratie eisen.

Specifieke ondersteuning

Voor leerlingen met onderwijs en ondersteuningsbehoeften kunnen wij indien nodig specifieke ondersteuning inzetten. Wij onderscheiden de volgende specifieke ondersteuningsgebieden:

- Ondersteuning bij de sociaal-emotionele ontwikkeling waaronder het gedrag
- Ondersteuning bij taal en lezen
- Ondersteuning bij rekenen
- Ondersteuning bij leerlingen met autisme

Kenmerken specifieke ondersteuning			
Sociaal emotionele ontwikkeling			
	In ontwikkeling	Goed in orde	Zeer goed in orde
Onze aanpak is beschreven in een kwaliteitskaart of beleidsstuk		x	
Er is iemand verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering		x	
Het team beschikt over voldoende kennis en vaardigheden			x
Er is afstemming over onze aanpak en er is een doorgaande lijn			x
Er is een specialist gedrag op onze school			x
Het lukt ons om ons onderwijsaanbod af te stemmen op de behoeften van een leerling of groep			x

Wat valt er niet onder de specifieke ondersteuning	-Individuele ondersteuning van leerlingen die voor onveiligheidszorgen voor zichzelf, andere leerlingen of professionals. -Individuele ondersteuning van leerlingen met psychische of één op één ondersteuning nodig hebben om te kunnen functioneren binnen de schoolse setting.
---	--

Taal lezen

	In ontwikkeling	Goed in orde	Zeer goed in orde
Onze aanpak is beschreven in een kwaliteitskaart of beleidsstuk		x	
Er is iemand verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering			x
Het team beschikt over voldoende kennis en vaardigheden			x
Er is afstemming over onze aanpak en er is een doorgaande lijn			x
Er is een specialist taal-lezen op onze school			x
Het lukt ons om ons onderwijsaanbod af te stemmen op de behoeften van een leerling of groep			x
Wat valt er niet onder de specifieke ondersteuning	-Diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie door een specialistische zorgaanbieder vallen niet onder de basisondersteuning. Bij een ED indicatie worden kinderen tot 12 jaar onderzocht en behandeld door een specialistische zorgaanbieder, betaald door de zorgverzekeraar of de gemeente via de Jeugdwet. Tijdens en na de behandeling blijft de ondersteuning vanuit de basisondersteuning doorgaan.		

Rekenen

	In ontwikkeling	Goed in orde	Zeer goed in orde
Onze aanpak is beschreven in een kwaliteitskaart of beleidsstuk			x
Er is iemand verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering			x
Het team beschikt over voldoende kennis en vaardigheden			x
Er is afstemming over onze aanpak en er is een doorgaande lijn			x
Er is een specialist rekenen op onze school			x
Het lukt ons om ons onderwijsaanbod af te stemmen op de behoeften van een leerling of groep			x
Wat valt er niet onder de specifieke ondersteuning	-Diagnostiek en behandeling van dyscalculie door een specialistische zorgaanbieder vallen niet onder de basisondersteuning. Bij een dyscalculie-diagnose worden kinderen tot 12 jaar onderzocht en behandeld door een specialistische zorgaanbieder, betaald door de zorgverzekeraar of de gemeente via de Jeugdwet. Tijdens en na de behandeling blijft de ondersteuning vanuit de basisondersteuning doorgaan.		